

LES CORTS CONSTITUENTS

El senyor Macià assistí a la sessió d'ahir, que fou extraordinàriament solemne. El text constitucional fou aprovat definitivament per 368 vots d'entre els 466 diputats que han promès el càrrec. Alguns diputats abandonaren el saló de sessions per no haver d'expressar llur disconformitat. El President de la Cambra, escoltat a peu dret per tots els diputats, declarà promulgada la llei fonamental de la República

El ministre de Finances llegí un projecte de llei relatiu al Monopoli de Petrols

Comença la sessió a les cinc de la tarda. Les tribunes estan atacades. En els escons, regular concurrència. El president de la CAMBRA proposa que s'autoritzi la Mesa per a acordar els darrers detalls de la promulgació del President de la República. La Cambra concedeix aquesta autorització.

L'ACORD COMERCIAL AMB FRANÇA

El president de la Cambra posa a debat la interpellació sobre el "modus-vivendi" amb França i exposa la necessitat que s'acabi avui. GOMARIZ assenyala els perjudicis que el tractat ocasionarà a la província d'Alacant. S'hi ha danyat—diu—molt l'agricultura. A més repercutirà en altres països, puix que ja a Bèlgica s'han elevat d'una manera notòria els drets d'entrada dels nostres vins. ARAGAI diu que cap Govern no hauria subscrit un "modus-vivendi" de la naturalesa de l'actual i afegeix que la República no pot continuar la tradició dels Governos monàrquics. FIGUEROA també intervé i s'ocupa de l'establiment per França d'un registre d'importació que perjudica notòriament el comerç espanyol. VILLASOT demana mesures d'ordre interior per a fer front als efectes del "modus-vivendi".

Creu que els impostos que cobren els Ajuntaments són excessius i afegeix que si les regions autònomes tenen cada una uns impostos diferents, serà inevitable una guerra de tarifes. El president de la CAMBRA diu que per haver-hi altres assumptes inajornables, aquesta interpellació prosseguirà un altre dia. Així s'acorda. BALBONTIN demana la paraula per a rebutjar alguns conceptes que ahir li adreçà el senyor Madrigal. El president de la CAMBRA li diu que no pot concedir-li la paraula. Un altre dia—afegeix—contestarà S. S. aquests conceptes.

LA VOTACIÓ DEL TEXT CONSTITUCIONAL

EL SR. MACIÀ, A LA CAMBRA Segueix dient el President de la Cambra que va a procedir-se a la votació definitiva de la Constitució. El secretari de la Cambra, senyor Aldasoro, comença la lectura. La Cambra està animada. El senyor Macià ocupa un escó entre els membres de la seva minoria. Es nota que tampoc avui no assisteixen els diputats catòlics. La tribuna pública està plena. Molts concurrents porten màquines fotogràfiques. La lectura de la Constitució dura una hora. ROYO VILLANOVA assenyala algunes faltes d'estil i proposa que es digui, en comptes de "Espanya es un Estado integral", "Espanya es un Estado total". LOPEZ DORIGA, sacerdot, exposa el seu vot. Diu que la seva obligació actual consisteix en acatar el nou ordre de coses. Així m'ho dicta la consciència—diu—plena de fe en l'esdevenidor d'Espanya. Comença la votació nominal. Voten en primer terme els membres del Govern. Abans d'arribar el torn de votar abandonen el saló els senyors Balbontin, Jiménez, Barriobero i el comandant Franco.

També ho fan els senyors Royo Villanova i Ayuso. No ha assistit a la reunió el senyor Alvaro Figueroa. Amb veu clara i forta ha votat Macià. Tots els diputats, excepte aquells que han abandonat el saló, han votat afirmativament. De seguida se sent un Visca la República, que és contestat amb entusiasme. Hom intenta llegir els noms dels votants. Alguns diputats: No és necessari. El PRESIDENT DE LA CAMBRA: Cal llegir-los per si hagués algun error i sobretot perquè és un honor l'haver pres part en aquesta votació. Queda aprovada la Constitució per 368 vots de 466 diputats que han promès el càrrec. CORDERO assenyala l'actitud dels diputats que han abandonat el saló. UNA VEU: No val la pena.

EL PRESIDENT DE LA CAMBRA DECLARA PROMULGADA LA CONSTITUCIÓ REPUBLICANA. El PRESIDENT DE LA CAMBRA, a peu dret, fa ús de la paraula i els diputats l'imiten. Amb paraula emocionada, escoltada amb fervor per tota la Cambra, a peu dret, Besteiro pronuncia les paraules constitutives de la fórmula de proclamació del text fonamental de l'Estat, que són les següents: "En virtut de l'aprovació definitiva que acaba de verificar-se i com a President de les Corts Constituents, declaro solemnement promulgada la Constitució de la República Espanyola que la Cambra, en ús de la seva sobirania, ha decretat i sancionat." El moment és d'una intensa emoció i de veritable i austera solemnitat. Besteiro, que vol seguir parlant, demana als diputats que prenguin seient, però aquests continuen a peu dret. Besteiro diu aleshores que es troba entujós, però que ha d'expressar la seva emoció davant el moment de l'aprovació del text constitucional.

Per fi hi hem arribat—diu— a pesar dels esperits poc optimistes que no creien que aquestes Corts arribarien a la meta. Hi hem arribat després de moments difícils i de discussions vives. Això demostra que som capaços de formar una falanx que defensi aferrissadament el text que acabem d'aprovar. (Aplaudiments.) És natural que hi hagi minories dissonants; però en tots els casos complim amb el nostre deure i si algú se sent ferit, cal que tingui en compte l'últim article de la Constitució, en virtut del qual aquesta pot ésser modificada; però a títol de combatre la Constitució, ¡hom ha de saber que a Espanya ja no es podrà aixecar cap bandera de rebellió! (Grans aplaudiments.) La nostra tasca no pot servir de lloc de terme, sinó de lloc de partida.

La carlinada

Els tradicionalistes de Biscaia no desmereixen dels nostres Bilbao, 9. — A conseqüència dels successos registrats ahir al Cercle Tradicionalista de Bilbao, el Govern, després de realitzar un escorcoll per la policia, manà clausurar el local. Han estat detinguts sis membres de la directiva del cercle, entre ells, el President. Sembla que en dit cercle, es tocà la marxa reial i varen donar visques a Alfonso Carles.

L'obra d'aquestes Corts, amb respecte al futur, és reconstructiva i la tasca que queda per fer serà molt més àrdua, car ens hem de fixar en els problemes que estan plantejats a tot arreu del món. Vivim un moment de grans preocupacions i també de grans esperances. Jo voldria que el dia d'avui no fos solament un dia d'entusiasme, sinó un dia d'impuls vital, de visió clara de la realitat. Cal que ens fixem en els problemes plantejats per a incorporar-los al gran corrent mundial. ¡Elevem-nos tots per afavorir el desenvolupament de la humanitat i d'aquesta nació! (Grans i perllongats aplaudiments.) Besteiro acaba donant un visca al poble espanyol. La Cambra contesta el visca amb gran entusiasme.

EL MONOPOLI DE PETROLIS El ministre d'HISENDA puja a la tribuna i llegeix el projecte referent a la modificació del Monopoli de Petrolis. Segons aquest projecte, es deroga el decret de 28 de juny de 1927. El Monopoli de la indústria i el comerç de petrolis i derivats sub-

sistirà per ara a favor de l'Estat, en la forma que en el projecte es determina. El ministre d'Hisenda es reserva l'aprovació de determinats actes o contractes que realitzi el Comitè d'administració del Monopoli de Petrolis. Aquest Comitè es farà càrrec de l'actiu de la Campa per obligacions legítimes i l'Estat autoritzarà als accionistes d'aquesta Societat el valor nominal de les seves accions abans del 31 de desembre de 1948. Fins al moment d'ésser amortitzada, percebrà cada acció el 5 per 100 anual del seu valor nominal. També percebran una quantitat igual que resulti de dividir entre totes les accions de la sèrie A i B, el tant per cent de la renda líquida del Monopoli. Aquest benefici s'atorgarà als accionistes espanyols. No es cobraran drets de cap mena per la importació de petrolis i derivats amb destinació al Monopoli, tals com màquines ni útils per a la seva explotació. L'ABRAÇADA DELS PRESIDENTS Un cop el ministre d'Hisenda ha acabat la lectura del projecte relatiu a la modificació del Monopoli

ELLS DESFERMARAN LA TEMPESTAT

Novament els carlins han pogut exercir al mig del carrer llur matonisme. I, com anteriorment, aquest matonisme ha estat posat en pràctica en eixir d'una cerimònia religiosa. Era dos mesos enrrera que els carlins, sortint de la Catedral, on s'hi havien celebrat uns funerals per don Jaime de Borbó, assassinaven un ciutadà, a la paret del mateix temple. Era abans d'ahir que els carlins, sortint de l'església de Sant Agustí, passejaven una bandera monàrquica per les Rambles i insultaven els transeüants que responien a la provocació amb visques a la República. De resultes del primer fet, hi ha el pressupost assasi a la presó. De resultes del segon, ha estat clausurat el Centre Carlí, i dos dirigents són a la presó. I res més. Quan el ciutadà Borrell fou assassinat contra la paret de la Catedral, no es feu res per tal de perseguir els criminals. No fou fet cap escorcoll en els llocs on la policia pot sospitar que hi pot trobar armes dels carlins. Abans d'ahir, la policia va tolerar, la provocació carlista, i quan els ciutadans que passejaven per la Rambla, justament indignats, protestaven de l'insult i de la tolerància amb què era consentida, la policia sabrejava els protestes i en detenien, de bell antuvi, tres. No sabem que la policia hagi recollit tampoc cap arma. El senyor Anguera de Sojo no el fem culpable que uns homes que no estan bé amb la República aixequin una bandera monàrquica al mig del carrer, la passegin fins a ésser empaitats i després es tanquin al seu estatge i, del balcó estant, cridin "Viva el Rey" i cantin la marxa reial. Així i qualsevol altre fet d'aquest ordre, està a l'altre de qualsevol, produir-lo. A l'autoritat, sorpresa, li pertoca a la república. Però el senyor Anguera el fem culpable de lenitat amb les dretes. Perquè aquests protestaris contra el règim republicà fan de catòlics, el senyor Anguera els ha tingut complaences, i ha permès que escarnissin els sentiments republicans dels ciutadans. El senyor Anguera de Sojo ha vingut fa poc de Madrid, i ha declarat que duia un remei per tal d'acabar amb el pistolisme. El pistolisme, senyor Anguera de Sojo, procedeix d'entre els que

abans d'ahir originaren els incidents de la Portaferrissa. Aquest Centre Carlí, ha hostatjat fins ara, de la República ençà, tots els pistolers del Lluire que abans assassinaven amb armes donades al Govern civil. El carlisme pur, desaparegut amb la mort de don Jaime, ha passat a convertir-se en cleda on s'hi recullen tots els que tenen comptes pendents amb la justícia, per haver fet la tasca de matar homes, a son i sota la protecció de la reacció. Caldrà que l'autoritat ho tingui en compte, perquè no se n'hagi de cuidar el poble. Com caldrà que el poble es cuidi d'alguna altra cosa. Tots els diaris han dit que quan la bandera monàrquica — l'exhibició de la qual va donar lloc als incidents — va sortir de l'Església de Sant Agustí hi hagué discussions entre els mateixos carlins, puix que alguns demanaven que fos enfundada. Vol dir que aquella bandera borbonica, havia onejat

LA VAGA DE GIJÓN

LA GUARDIA CIVIL FA FOC SOBRE LA MULTITUD

Un mort i dos ferits greus

Gijón, 9. — Encara que s'ha dit que a moltes fàbriques els obrers han desistit de perllongar la vaga de braços caiguts i, requerits per les autoritats, han abandonat els locals, aquesta tarda continuaven a la fàbrica Acero Moreda, en vista del qual, la guàrdia civil es personà a aquesta fàbrica i començà els vaguistes perquè en el termini de trenta minuts abandonessin el local. Una nombrosa multitud s'havia estacionat davant la fàbrica i amb actitud turbulent, excitava els a que romanguessin on estaven. Allavors la guàrdia civil donà ordre de què es desessin els grups, però la gent no obel aquesta ordre, sinó que pel contrari, arrecià en la seva actitud rebel. Allavors la benemèrita es veié precisada a fer foc sobre la multitud i es produí un pànic indescriptible, fugint la gent en totes direccions. A conseqüència del lamentable succés hi ha un mort i dos ferits greus.

A la pàgina 3: L'EQUIP PENINSULAR DE FUTBOL A ANGLATERRA

de Petrolis, el senyor Jiménez Asúa i els diputats de la Comissió Constitucional descendeixen dels seus escons i són ovacionats per la Cambra. El Sr. Macià saluda Alcalà Zamora i s'abraça tots dos molt efusivament, i després queden conversant llarga estona en grup a part. A dos quarts de nou s'aixeca la sessió.

EL PRESIDENT DE CATALUNYA, A MADRID

Nombroses comissions acudiren a saludar el Sr. Macià a les estacions del trajecte. L'arribada a Madrid. Homenatge a la memòria de Salmeron. Reunions dels parlamentaris catalans

Madrid, 9. — A les nou del matí arribà a Madrid el senyor Macià, la seva filla, Ventura Gassol, l'alcalde de Barcelona i el secretari de l'Ajuntament. Foren rebuts a l'estació, pels senyors Nicolau, Companys i altres diputats de la minoria catalana, autoritats i amics. Es limitaren a dir que el viatge fou molt bo i que en les estacions de trànsit de Catalunya sortiren moltes comissions a saludar-lo. També a Saragossa hi havia una comissió, que el senyor Macià no pogué atendre-la per estar des-cansant. A la una de la tarda els senyors Macià, Companys i uns quants diputats catalans, estiguieren a la Presidència visitant al senyor Azala, amb el qual conferenciaren un quart d'hora. És probable que el senyor Macià estigui a Madrid vuit dies, i que aquesta nit es reunexi amb la minoria catalana.

reunió, puix que realment no hi hagué cap acord concret. Ademés, es reserva per què el con-neixi el President de la República. El senyor Macià saludà els senyors Galarza, Marañón i el Comandant Franco. Accedí a què se li fes una fotografia.

MANIFESTACIONS DE LLUIS COMPANYS

Madrid, 9. — El senyor Companys parlant amb els periodistes, ha dit que la minoria catalana encara té de celebrar una altra reunió, per tal de fixar l'actitud a seguir i en aquesta reunió es concretarà més el pensament del grup d'es-querre. Un periodista preguntà: —Quina actitud adoptarien vostès si rebessin una invitació per a formar part del nou Govern? —Ahí! Això dependria del programa d'aquest Govern... —O dels encarregats de formar-lo? —No. Les persones són el de menys. L'orientació és el més important.

HOMENATGE A LA MEMORIA DE SALMERON

Madrid, 9. — La minoria catalana, anirà el dissabte, a les 11 del matí, al cementiri civil, per tal de portar una corona a la tomba de Salmerón, primer President de la Solidaritat Catalana. El senyor Companys manifestà que la reunió s'havia limitat a un canvi d'impressions sobre el moment polític. També ens digné que s'havien ocupat del viatge del senyor Azala a Barcelona, que tindrà efecte entre els dies 25 i 26 de l'actual.

EL SENYOR MACIÀ A LA CAMBRA

Madrid, 9. — A dos quarts de sis el senyor Macià arribà al Congrés. Els senyors Companys, Lluhi i altres elements de l'Esquerra acompanyaven el senyor Macià. Foren abordats pels periodistes per a obtenir una àmplia informació celebrada en el Palace-Hotel. El senyor Lluhi els digné que la reunió fou un canvi d'impressions d'indie general sobre la contingència de que el Cap de l'Estat consulti, en tramitar-se la crisi, al President de la Generalitat. S'acordà reservar el tractat a la

UNA ALTRA REUNIO AL PALACE

Madrid, 9. — Aquesta nit al Palace-Hotel, s'han reunit amb el senyor Macià, tots els diputats catalans. A la reunió han assistit també els dos ministres catalans. Diversos diputats anunciaren que no lluirarien cap nota per tractar-se simplement d'un canvi d'impressions. També hi ha hagut una altra reunió aquesta nit del Comitè nacional d'Alleança Republicana amb assistència del senyor Azala.

FUNCIO BENEFICA

Madrid, 9. — L'actriu Josefina Tapies ha ofert al senyor Macià celebrar una funció benèfica en la qual es representarà l'obra "Oro viejo" i lectura de poesies de Guimerà i Ventura Gassol.

Un atemptat, a Sevilla

Un contractista d'obres fou mort per tres pistolers, que aconseguiren fugir

Sevilla, 9. — Aquesta tarda en el moment que sortia del seu domicili del carrer de Relatores, el contractista d'obres Antoni Fajardo, de 33 anys, ha estat víctima d'una agressió per l'espalla, per part de tres pistolers que l'esperaven a la cantonada de la casa on vivia. Els pistolers feren 15 disparos i el senyor Fajardo va caure gravissimament ferit. El fet originà el pànic conseqüent. En un auto que passava pel lloc del succés, el senyor Fajardo fou portat a la casa de Socors on els metges, donat l'estat d'extrema

gravetat que es trobava el ferit, no li pogueren fer-li més que una cura d'urgència. La víctima presenta cinc ferides gravíssimes, tement-se que morirà d'un moment a l'altre. Una vegada comès l'atemptat, els pistolers fugiren perseguits per un guàrdia de nit, però es dirigiren a un xofer i apuntant-li les pistoles, feren que aquest els portés des de la Macarena al carreró anomenat dels Capuchinos i allí, tornant a amenaçar-lo, l'obligaren a retornar i es varen perdre pels voltants de dit carreró. Quan el xofer arribà al punt de sortida, ja l'esperava la policia per tal d'interrogar-lo sobre les senyes dels individus que havien realitzat l'atemptat. El crim ha causat molta impressió a Sevilla, per tractar-se d'una persona molt coneguda. Hom creu que l'atemptat pot obrir a conseqüències de la vaga que el passat mes de juliol varen fer els paletes. La policia ha començat a realitzar les oportunes recerques per tal de descobrir els autors del crim.

Un guardia excesivamente expeditiu

Corunya, 9. — Un carterista que maniobrava prop d'un matrimoni, fou vist per una parella de guàrdies de Seguretat, la qual seguí a dit carterista i en tan un dels guàrdies el detenia, l'altre li féu un dispar, ferint-lo mortalment. Hom diu que el propi guàrdia es tragué unes "esposas" que col·locà a una de les mans del ferit al mateix temps que li posava un ganivet obert a la mà. Un carrabiner que es donà compte de l'ocoregut, procedí a la detenció del guàrdia que havia fet ja alguns disparos contra el públic que acudí, en forma indignada, en as-sabentar-se del que acabava de succeir. El susdit guàrdia ha quedat detingut. El mort deixa una llarga fitxa polliaca i dona i cinc fills.

REACCIONARIS CAMI DEL VAIXELL

—Es creuen fer-nos algun mal portant-nos al "Dédalo". Com si no estessim ja acostumats anar a l'aigua!